

Theses ex rhetorica.

Numéro d'inventaire : 1980.00013.6

Auteur(s) : Joseph Chambon

Antoine Maubec

Jacob Boissière

Type de document : affiche

Éditeur : non renseigné (Beaucaire)

Description : Une feuille, renforcée au verso par du ruban adhésif. Les bords sont froissés et tachés. Traces des pliures médianes. Estampe dans la partie supérieure.

Mesures : hauteur : 525 mm ; largeur : 400 mm

Notes : Affiche annonçant un exercice public donné par des élèves des Pères de la Doctrine Chrétienne à Beaucaire, en juin 1719. Les élèves discuteront une série de propositions portant sur les parties de la rhétorique (invention, disposition, élocution, mémoire et support physique du discours). Suivront des explications de différents textes (catéchisme paroissial, Justin, Horace, Cicéron). L'estampe représente une crucifixion.

Mots-clés : Affiches de thèses et d'exercices publics

Filière : Institutions privées

Niveau : Supérieur

Autres descriptions : Langue : Français

Nombre de pages : 1

ill.

THESES EX RHETORICA.

LIBER PRIMUS DE INVENTIONE.

NIHL est aliud juxta CICERONIS definitionem inventio, quam rerum verarum, aut verisimilium excoigitatio; unde sit causa beatiorator. Ex ea pendent loci oratorii, quibus utimur tum ad fidem faciendam, tum ad modum excitandos. Neminem later horum utilitas dum modo consulto adhibeantur. Nam ut nos monet QUINTILIANUS cum proposita fuerit materia dicendi non sunt scrupula singula, & velut ostiaria passanda, ut sciant an ad id probandum quod intendimus forte respondeant. Pedagogum redoleret, non oratorem hæc oratio; quapropter operz premium est in scribendo ut uniusquisque (postquam præceptis imberbit animum) indolem sequatur optimam ducem; quæ penes nos est præcepta enucleare, & exemplis rûm latinitûm gallicis dilucidare. Inquirientibus igitur benevolis respondebimus. Quomodo definitus locus Oratorius, & quo intrinseci loci dicuntur? Quid definitio? Enumeratio parium? Notatio nominis? Conjugata? Genus? Species? Similitudo? Dissimilitudo? Contraria, & repugnaria? Adjuncta? Antecedentia, & consequentia? Causa? Effecta? Comparatio? Loci oratoriorum extrinseci prejudicia? scilicet fama, tabula, iugurandum, tormenta, testes? Quid amplificatio? Quotuplex caufarum genus? Quid demonstrativum? Deliberativum & judiciale?

LIBER SECUNDUS DE DISPOSITIONE.

QUOD in ædificio lapidum, Clementique apta compositio ad ædium opportunatatem, & elegantiam, hoc est dispositio ad fidem faciendam, & modum excitandos. Dicitur rerum inventarum in ordinem distributio. Qui ordo si reveretur plurimum auditores juvat oratio; si vero negligetur sit monstrum illud ex variis animanicibus confusum, unde merito præcipit HORATIUS.

Singula quæque locum tepeant foris decenter.

ORATIONIS partes vulgo quatuor assignantur solent exordium scilicet, narratio, confirmatio, seu confutatio, & peroratio. Sunt tamen quibus sex assignantur exordium scilicet, divisio, narratio, confirmatio, confutatio, & peroratio, quæ ita carmine continentur.

Exordio, narratio, feco, firmo, refuto, peroro.

LICEBIT igitur sciscitari quid sit dispositio? Quid exordium? Quæ virtus, virtus, & munera exordiorum? Quid narratio? Quæ virtutes, virtus, & ornamenta narrationis? Quid propositio? Confirmatio & confutatio? Quid peroratio? His omnibus apta adiungentur responsis exempla ex elegantissimis oratoribus, ac vocis imassimis deponuntur.

LIBER TERTIUS DE ELOCUTIONE.

AD elocutionem, seu exornationem referuntur stylus, schema, tropus. Blandi rhetores stylos solent variare, pro variâ re tenuem, medium, & sublimem; quibus adhibentur figurae, & tropi. Quoniam igitur inventione, & dispositio constat quibus argumentationibus in uno quoque genere uti conveniat, necessariò sequitur ut doceamus quemadmodum ipse argumentationibus ornata, & absolute tractari possint. Nam (ut ait TULLIUS) ferè non difficile est inventare quid sit causa adjumenta, difficultatum verò est, inventum expolire, & expeditè pronunciare. Itaque non erit abs re si quis velit inquirere. Quid sit elocutio? Quotuplex stylus? Quomodo definitur tropi? Quot sunt figurae verborum per adiectionem? Per detractionem? & per similitudinem? Quot assignantur figurae sententiæ idoneæ ad delectandum, ad docendum, ad movendum. Postea agitur de affectibus, quibus utitur orator ut auditorum animos moveat, inflammeret, & flectat. Idcirco queri poterit. Quid sit amor? Quid odium? Merus? Spes, & audacia? Misericordia? Ira, & indignatio? Manufactio? Amulatio? Variis exemplis responsis apponuntur cum Poëtis sum oratoribus latini, & gallicis decepta.

LIBER QUARTUS ET QUINTUS DE MEMORIA ET PRONUNTIATIONE.

VOCATUR a TULLIO memoria rerum, & verborum custos. Altera naturalis, altera artificiosa dicitur. Naturalis ea est quæ nostris animis insita est, & simul cum cogitatione nata. Artificiosa est ea quam confirmat inducio quædam, & ratio præceptionis. Prima confitit locis, & imaginibus; secunda potest juvari multimodis artibus quas nobis trididerunt antiqui. Datâ definitione (modo volupè sit) quadruplex memoria, genus assignabitur.

Dividitur pronuntiatio in vocis, figurarum, & corporis motum. Et quidem vultus, frons, oculi, manus, os, & vocis inflexio, pronuntiacionem efficiunt spiam ad persuadendum. Nam, ut ait POETA LYRICUS.

Si vis me flere, dolendum est
primum ipsi tibi, tunc tua me infortunia lalent.

Quenam sit illius definitio, vis, & utilitas ad nutum postulantis referemus.

DE A U T H O R I R U S I N T E R P R E T A N D I S.

CATECHISMI AD PAROCHOS pars secunda. 2º JUSTINI LIBER PRIMUS. 3º HORATII FLA. duo libri satyrarum, cum arte Poëticâ. 4º tres CICERONIS orationes in ANTONIUM vulgo *Philippæ* enodabuntur.
Has Theses Deo ducē propagabunt JOSEPHUS CHAMON, ANTONIUS MAUBEC, UZETIENSIS, & CONVIDORES. JACOBUS BOISSIERE Monfrinensis, ANTONIUS BROCARDY, LAURENTIUS DUSERRE Bellocarenensis
Bellastri. In aula Clericorum Secularium Doctrina Christiana die mensis Junii anno Domini M. D. CC. XIX. hora de meridiæ teriæ.
On ouvrira cet Exercice par une ode sur la Rhetorique, & on le terminera par un Dialogue Pastoral.

